

Grøn omstilling

Rapportering af
klimaindsats 2024

Region Syddanmark

Indhold

Resume	Side 3
Introduktion til Grøn Omstilling 2024	Side 4
Energi	Side 6
Transport	Side 9
Direkte udledninger af klimagasser	Side 12
Fødevarer	Side 14
Affald	Side 16

Udgivelse:
Region Syddanmark, Center
for grøn omstilling
Damhaven 12, 7100 Vejle

Resume

Region Syddanmark udgiver årligt afrapportering på den grønne omstilling af regionens aktiviteter, herunder opfølgning på regionens delstrategier. Region Syddanmark har en ambitiøs målsætning om, at det samlede klimaaftryk skal reduceres med mindst 35 % inden 2030 ift. baselineåret 2020.

Resultaterne i denne rapport kommer fra regionens arbejde med hhv. energi, transport, direkte udledninger af klimagasser, fødevarer og affald. Resultaterne indikerer, at det generelt er gået frem på alle områder. Men også at der er enkelte steder, såsom energiforbruget, antallet af kørte kilometer for regionens egen bilflåde samt forbruget af lattergas, hvor der er behov for at intensivere indsatsen, hvis målene i delstrategierne og den samlede målsætning skal opnås inden 2030.

- På energi er det samlede klimaaftryk fra regionens energiforbrug reduceret med 14 % i 2024 ift. 2020. Reduktionen skyldes til dels en aktiv indsats for at reducere regionens elforbrug, egen produktion af el fra solcelleanlæg samt en generel omlægning i det nationale energimix.
- På transport er det samlede klimaaftryk fra regionens egen bilflåde, tjenestekørsel i medarbejdernes egne biler samt helikopterflyvning reduceret med 1,3 % i 2024 ift. 2020. 2024 er første år, hvor klimaaftrykket fra transport er lavere end baselineåret.
- Direkte udledninger fra klimagasser indebærer forbruget af anæstesigasser, lattergas og kølemidler. På dette område er klimaaftrykket reduceret med 16 % i 2024 ift. 2020, og forbruget af desfluran er reduceret med 90 %. 2024 er første år, hvor klimaaftrykket er lavere end i baselineåret.
- På fødevarerområdet er det samlede klimaaftryk reduceret med 13,5 % i 2024 ift. 2020, på trods af at den samlede mængde indkøbte fødevarer er steget. Den primære grund hertil er, at køkkenerne er lykkedes med at reducere forbruget af kød og fjerkræ. Alene reduktionen af forbruget af oksekød har reduceret klimaaftrykket med 1.400 ton CO₂e.
- På affaldsområdet er den samlede affaldsmængde reduceret med 9,8 % i 2024, ift. 2018. Der mangler således kun en yderligere reduktion på 16 ton affald, for at nå målsætningen om en reduktion på 10 % af den samlede affaldsmængde i 2030, sammenlignet med 2018. Genanvendelsesprocenten ligger i 2024 på 30 %, hvilket er 1,5 % højere end i 2023.

Introduktion til Grøn Omstilling 2024

Afrapporteringen for grøn omstilling 2024 kommer i to dele. Denne rapport er del 1, og præsenterer resultaterne for regionens klimaaftryk for energi, transport, direkte udledning af klimagasser, fødevarer og affald, der alle bygger på et datagrundlag baseret på fysiske enheder, altså kWh, km og kg.

Baselinen for Region Syddanmarks målsætning er sat til at være 2020. Dette skyldes, at 2020 er det tidligste år, hvor regionen kan indsamle data for indkøb og forbrug til beregning af regionens klimabelastning. 2020 var præget af Covid-19 pandemien, hvorfor der vil være nogle udsving i forbruget ift. andre år. Dette vil blive uddybet for de enkelte områder i denne rapport.

Seks udvalgte delstrategier for grøn omstilling

Region Syddanmark ønsker at gå forrest og tage ansvar for at sætte fart på den grønne omstilling af det danske sundhedsvæsen. Siden reduktionsmålet på mindst 35 % blev vedtaget i 2022, har Region Syddanmark arbejdet aktivt for at sætte skub på den grønne omstilling i hele organisationen. For at opnå det samlede reduktionsmål på mindst 35% er der blevet udarbejdet seks delstrategier, der er blevet politisk godkendt. De seks delstrategier kortlægger potentialet for at reducere klimaaftrykket for forskellige områder og er med til at sandsynliggøre, at det samlede reduktionsmål opnås.

Udover de seks delstrategier har Region Syddanmark tre understøttende strategier for hhv. fødevarer, affald og indkøb.

Reduktionspotentialet fra delstrategierne "Klimaoptimeret energiforbrug", "Energieffektiv og fossilfri kørsel og transport" og til dels "Lægemidler og medicinske gasser" samt "Principper og mål for bæredygtige fødevarer-indkøb og måltider" og "Strategi for affaldshåndtering" vil blive præsenteret i denne rapport. Reduktionspotentialet for de resterende delstrategier kommer i del 2 af afrapporteringen.

Delstrategier

- Klimaoptimeret energiforbrug
- Energieffektiv og fossilfri kørsel og transport
- Bæredygtigt byggeri
- Kliniske og øvrige forbrugsvarer
- Lægemidler og medicinske gasser
- Medicoteknik og IT

Understøttende strategier

- **Principper og mål for bæredygtige fødevarerindkøb og måltider:** Indeholder mål og indsatser ift. at reducere klimabelastningen fra fødevarerforbruget i regionens kantiner.
- **Klimastrategi – Grøn Omstilling i Region Syddanmark:** Indeholder mål og indsatser på affaldsområdet ift. forbedre affaldshåndteringen og øge genanvendelsen .
- **Indkøbspolitik:** Indeholder guidelines for hvordan Region Syddanmark arbejder med bæredygtighed i indkøbssituationer ved bl.a. at stille krav til leverandørerne.

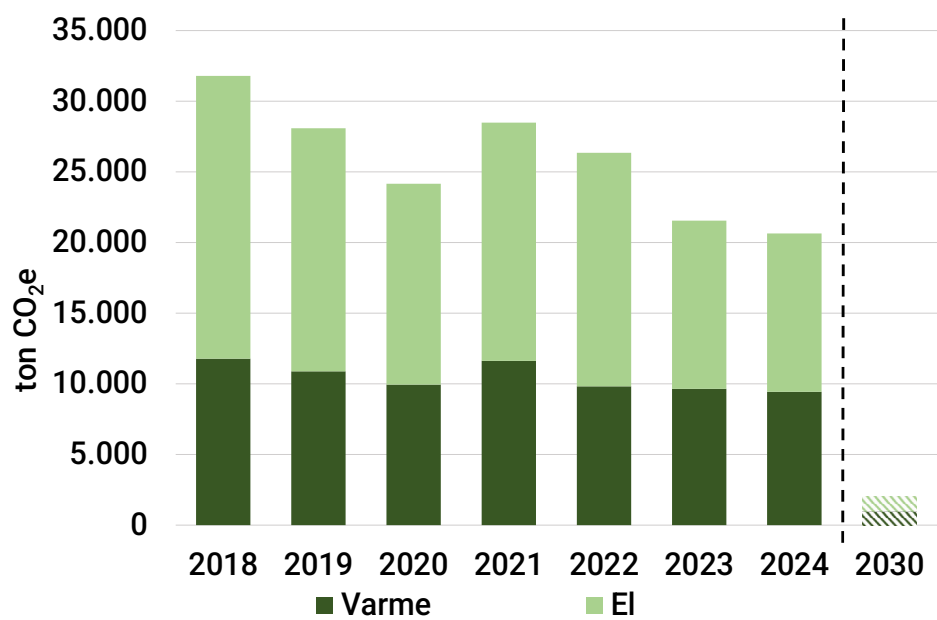
Energi

Klimaaftrykket for energi kommer som følge af regionens forbrug af elektricitet og fjernvarme samt et mindre forbrug af fossile brændsler til enkelte decentrale varmeanlæg på enhederne.

Det samlede klimaaftryk fra regionens energiforbrug i 2024 var på 20.091 ton CO₂e, hvilket svarer til en reduktion på 14 % i forhold til 2020. Den samlede udvikling i CO₂e-udledning fra Region Syddanmarks energiforbrug kan ses på Figur 1.

Udover udviklingen i klimaaftrykket for energi fra 2018 til 2024 er 2030 også medtaget i Figur 3. Klimaaftrykket for 2030 er baseret på målsætningerne i delstrategien "Klimaoptimeret energiforbrug", som blev godkendt af regionsrådet den 26. februar 2024. Region Syddanmarks delstrategi for Klimaoptimeret energiforbrug har bl.a. til mål, at regionens energiforbrug i 2030 udelukkende er baseret på grøn energi. Målsætningen svarer til en reduktion i udledningen i 2030 på ca. 22.000 tons CO₂e.

Figur 1 - Samlet klimaaftryk fra regionens energiforbrug i ton CO₂e

Det nationale energimix har en væsentlig betydning for CO₂e-udledningen fra regionens elforbrug. CO₂e-udledningen for det nationale forsyningsnet er faldet pr. kWh siden 2020. Dette fald i det nationale forsyningsnet samt reduktioner i fjernvarmeforsyningen er ansvarlig for ca. 80 % af den samlede reduktion indenfor energi siden 2020. De resterende 20 % kommer fra regionens egen energiproduktionen fra solcelleanlæg samt en målrettet indsats for at reducere regionens energiforbrug.

CO₂e-udledningen fra regionens elforbrug var på 10.664 ton CO₂e i 2024, det svarer til et fald på cirka 20,5 % siden 2020. Dette skyldes i nogen grad regionens eget arbejde med at reducere elforbruget og øge solcelleproduktionen, men hovedsageligt at regionen køber det meste af sin el fra det nationale forsyningsnet, hvor strømmen er blevet grønnere.

Klimabelastningen forbundet med regionens varmeforbrug var i 2024 på 9.427 ton CO₂e, hvilket er et fald på 5,2 % siden 2020. Varmeforbruget i Region Syddanmark er i meget høj grad dækket af fjernvarme, og kun 1 % af forbruget blev i 2024 dækket af fossile brændsler i form af olie og naturgas.

Fjernvarmeforsyningen har som mål at være fossilfri i 2030, hvilket på den lange bane vil betyde en reduktion i regionens CO₂e-udledning for forbruget af fjernvarme. Emissionsfaktorerne for fjernvarme har generelt været faldende gennem den seneste lange årrække, hvilket er med til at holde regionens udledninger fra varmeforbruget lavt.

Energiforbrug

På Figur 2 ses det samlede energiforbrug for Region Syddanmark, som i 2024 var på 200 GWh, hvilket er en reduktion på 4 % sammenlignet med 2020. I delstrategien "Klimaoptimeret energiforbrug" er der vedtaget en målsætning om at reducere regionens energiforbrug med 10% i 2030 ift. 2020.

Elforbruget i Region Syddanmark var i 2024 på knap 92 GWh, hvilket er et fald på 1,7 % siden 2020. Dette til trods for at regionen i samme periode har arbejdet aktivt med digitalisering og elektrificering for at sikre et effektivt sygehusvæsen, hvilket alt andet lige vil betyde et øget elforbrug.

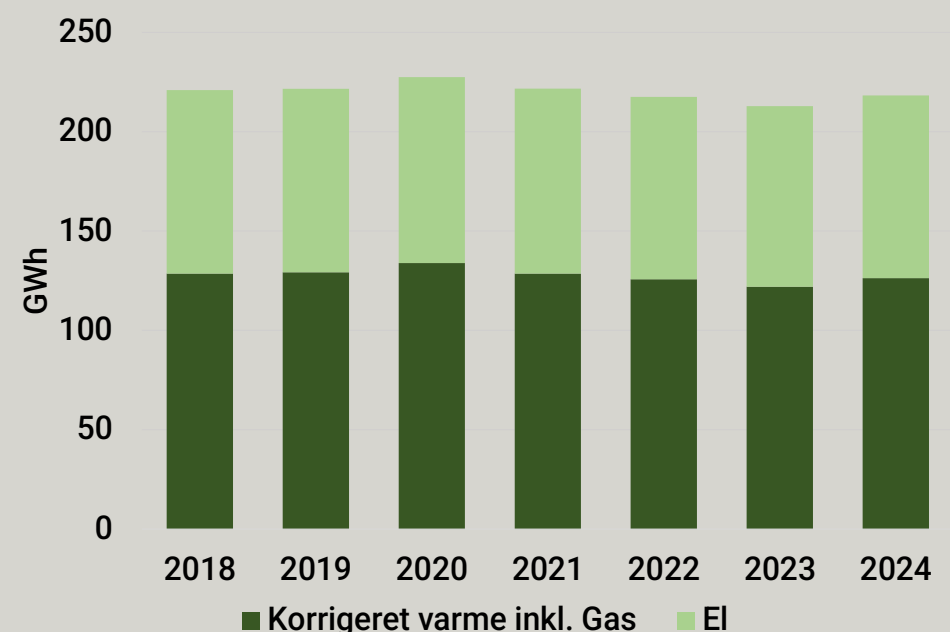
Regionens varmeforbrug var på 108 GWh i 2024, hvilket er et fald på 5,9 % sammenlignet med 2020. Varmeforbruget afhænger i høj grad af, hvordan vejret har været det pågældende år, hvilket kan gøre det svært at sammenligne det direkte forbrug på tværs af årene. Årene 2021, -22 og -23 var koldere end 2020, hvilket betød et øget behov for opvarmning af regionens ejendomme, mens 2024 temperaturmæssigt var sammenligneligt med 2020. Varmeforbruget kan klimakorrigeres for at tage højde for varierende vejr- og temperaturforhold. Gøres dette for regionens varmeforbrug, har det været faldende siden 2020 med en reduktion på 5,7 % i 2024 sammenlignet med 2020. I Figur 2 er varmeforbruget klimakorrigeret for at kunne sammenligne år for år.

Klimaoptimeret energiforbrug - Målsætning B:

El- og varmeforbruget er reduceret med 10% i 2030 i forhold til 2020, svarende til 23 GWh.

Resultat 2024:
4% reduktion svarende til ca. 8,4 GWh

Figur 2 - Samlet energiforbrug i GWh for Region Syddanmark

Efter klimakorrigeringen er varmemeforbruget en anelse højere end 2023 og 2022. En væsentlig årsag til denne ændring er, at der i både 2022 og 2023 var et ekstraordinært krav om at sænke indetemperaturen i dele af bygningsmassen til 19°C for at kunne håndtere den energikrise, der på daværende tidspunkt var en trussel for samfundet. I 2024 var dette ikke længere gældende, men der er fortsat et stort fokus på at bibeholde de gode initiativer og tekniske løsninger, hvor det er muligt, og det er derfor væsentligt at se, at varmemeforbruget i 2024 er på niveau med 2022.

Forbruget af naturgas i Region Syddanmark har været faldende siden 2020 og var næsten 70 % lavere i 2024 sammenlignet med 2020. Samtidig er forbruget af olie til opvarmning faldet med 90 % i perioden. Regionen er i gang med at udfase de fossile brændsler olie og naturgas helt i både varme- og procesenergiforsyningen, og en betydelig del af disse projekter blev implementeret i løbet af 2023 og 2024, hvilket er den primære årsag til det stærkt reducerede forbrug.

Region Syddanmarks energiproduktion fra solceller

I 2024 producerede regionens solcelleanlæg omkring 4,5 GWh, hvilket svarer til 5 % af regionens eget elforbrug. Energien, der produceres fra regionens solceller, erstatter el fra forsyningsnettet, der har et højere klimaaftryk pr. kWh. Regionens solceller bidrog således til en reduktion i udledningen på 543 ton CO₂e i 2024.

Produktionen fra regionens solcelleanlæg i 2024 er faldet med cirka 15 % sammenlignet med 2020. En væsentlig del af forklaringen på dette fald er, at der siden 2023 har været en fejl på regionens absolut største solcelleanlæg, som ligger ved det nye OUH. Denne fejl har krævet en ombygning af de tekniske anlæg og har derved medført, at der i 2024 er blevet produceret omkring 3,5 GWh mindre end forventet. Anlægget er i starten af 2025 igen begyndt at producere som forventet.

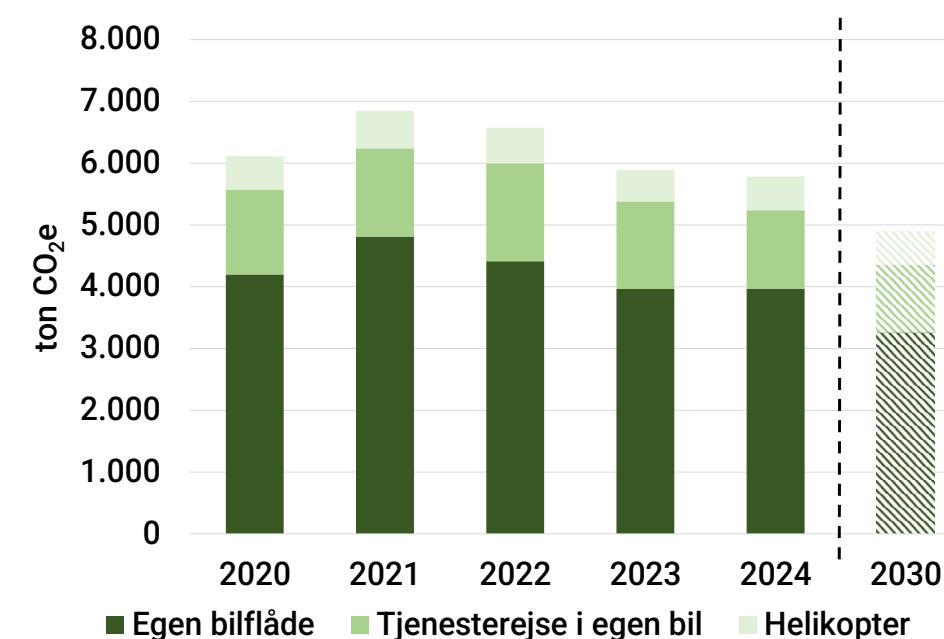
Det er politisk besluttet, at der skal opføres yderligere solceller på terrænet ved Nyt OUH. Der er i løbet af det seneste halvandet år udarbejdet lokalplan for området i samarbejde med Odense Kommune. Anlægget forventes opsat på et ca. 20.000 m² areal og forventes at gå i udbud i slutningen af 2025.

Transport

Region Syddanmarks klimaaftryk fra transport stammer primært fra kørsel i regionens egne køretøjer. Derudover er der en del tjenestekørsel i medarbejdernes egne biler samt transport af patienter med lægehelikopter til regionens sygehuse.

Det samlede klimaaftryk fra regionens transport i 2023 var på ca. 6.000 ton CO₂e, hvilket svarer til en fald på omkring 1,3 % siden 2020. Klimaaftrykket for transport har alle år siden 2020 ligget højere end baseline året. Dette kan skyldes, at der generelt blev kørt mindre i 2020 grundet Covid-19 pandemien. År 2024 er første år, hvor klimaaftrykket fra transport ligger lavere end i baseline året. Figur 3 viser fordelingen af CO₂e-udledningerne fra transport siden baseline året.

Figur 3 - Klimabelastning fra transport

Udover udviklingen i klimaafttrykket for transport fra 2020 til 2024 er 2030 også medtaget i Figur 3. Klimaafttrykket for 2030 er baseret på målsætningerne i delstrategien "Effektiv og fossilfri kørsel og transport", som blev godkendt af regionsrådet den 22. april 2024. Hvis alle målsætninger fra delstrategien indfries, vil klimaafttrykket fra transport reduceres med næsten 20 % sammenlignet med 2020.

Regionens egen bilflåde

En af målsætningerne i delstrategien er, at mere end 50 % af regionens bilflåde er fossilfri i 2030. Antallet af elbiler i Region Syddanmarks bilflåde er steget fra 42 i 2020 til 158 i 2024. Elbilerne udgør i dag cirka 23 % af regionens samlede bilflåde. I 2024 anskaffede regionen sig 44 nye køretøjer, hvoraf 32 er eldrevne. Lige som det var tilfældet i 2022 og 2023, var alle nye personbiler anskaffet i 2024 eldrevne.

Effektiv og fossilfri kørsel og transport - Målsætning A:

Mere end 50% af regionens bilflåde er fossilfri i 2030.

Resultat 2024:

23% af regionens samlede bilflåde er fossilfri

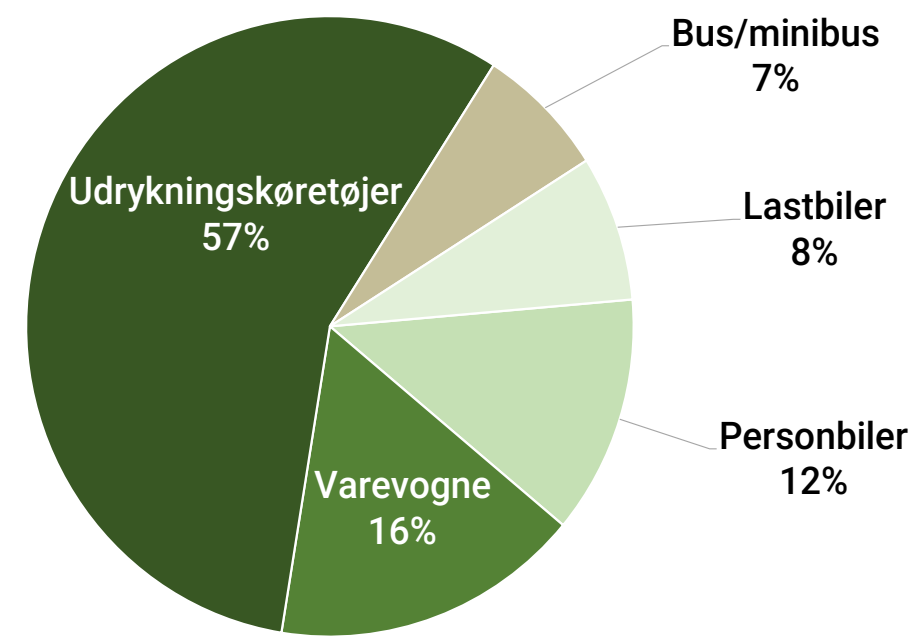
Den samlede CO2e-udledning fra regionens egne køretøjer kan ses fordelt på køretøjstyper i Figur 4. I 2024 var udledningen på 4.172 ton CO2e. Dette er et fald i forhold til baseline året 2020, hvor udledningen var 4.197 ton CO2e. Faldet på ca. 0,6 % gør, at 2024 er første år, hvor klimaafttrykket fra regionens egen bilflåde ligger lavere end i baseline året. Det er på trods af, at der er blevet kørt ca. 16 % flere kilometer i 2024 end i 2020.

Faldet skyldes primært, at der i 2024 er kørt omtrent 800 tusind færre kilometer i regionens udrykningskøretøjer, som står for langt størstedelen af klimaafttrykket for regionens egen bilflåde. For alle andre køretøjsgrupper er både antallet af kørte kilometer og klimaafttrykket steget.

Udrykningskørslen er den primære bidragsyder til regionens samlede klimaregnskab fra transport. I 2024 er der registreret 15 eldrevne køretøjer med en gyldig udrykningstilladelse i form af en række områdelederbiler og akutbiler, dette er 4 mere end sidste år.

Der arbejdes på at udvikle udrykningskøretøjer med fossilfrie drivmidler, der kan fungere i praksis, uden at det vil få negativ betydning for driftssikkerheden. Der etableres i disse år forsøgsprojekter både her og i andre regioner med akutbiler og ambulancer.

Figur 4 - Den samlede CO2e-udledning fra regionens egne køretøjer fordelt på køretøjstyper i 2024

Tjenestekørsel i medarbejdernes køretøjer

I 2024 var klimaafttrykket fra tjenesterejser i Region Syddanmark foretaget med medarbejdernes egne køretøjer på ca. 1.270 ton CO2e. Dette er et fald på omkring 7,5 % siden 2020, og 2024 er ligesom med regionens egen bilflåde første år, hvor klimaafttrykket er lavere end baseline året.

Antallet af kørte kilometer er steget siden 2020, hvor det lå på ca. 6,3 mio. kørte kilometer. I 2022 var antallet af kørte kilometer helt oppe på 7,5 mio. km., men siden da er det lykkedes at reducere antallet af kørte kilometer, og i 2024 var antallet af kørte kilometer næsten helt nede på niveauet i 2020.

Grunden til at klimaafttrykket forbundet med tjenestekørsel i medarbejdernes egne køretøjer er faldet, på trods af at antallet af kørte kilometer ligger lidt højere end i 2024, skyldes bl.a., at både nye benzin og diesel biler kører længere pr. liter, men primært at andelen af elbiler generelt har været stigende i Danmark de seneste år.

Helikopterflyvning

I 2024 var udledningen forbundet med helikoptertransport til Region Syddanmarks hospitaler på 544 ton CO2e. Helikoptertransport varetages af Den Landsdækkende Akutlægehelikopterordning, der drives af de fem regioner i fællesskab. Antallet af årlige flyvetimer for Region Syddanmark svinger en del fra år til år og ligger generelt mellem 750-950. I år 2020 var antallet af årlige flyvetimer på 825 timer, og i 2024 var det på 831 timer. Klimaafttrykket forbundet med helikoptertransport har således ikke ændret sig signifikant siden baselineåret.

Direkte udledninger af klimagasser

Direkte udledninger af klimagasser dækker over de gasser, der bruges på klinikkerne, og som udledes direkte i atmosfæren under brug. Dette gælder for anæstesi- og lattergasser samt kølemidler.

Det samlede klimaaftryk fra regionens direkte udledninger af klimagasser i 2024 var på 2.900 ton CO₂e, hvilket svarer til et fald på 16 % i forhold til 2020 og hele 26 % i forhold til 2023. Figur 5 viser udviklingen i klimaaftrykket forbundet med forbruget af gasser.

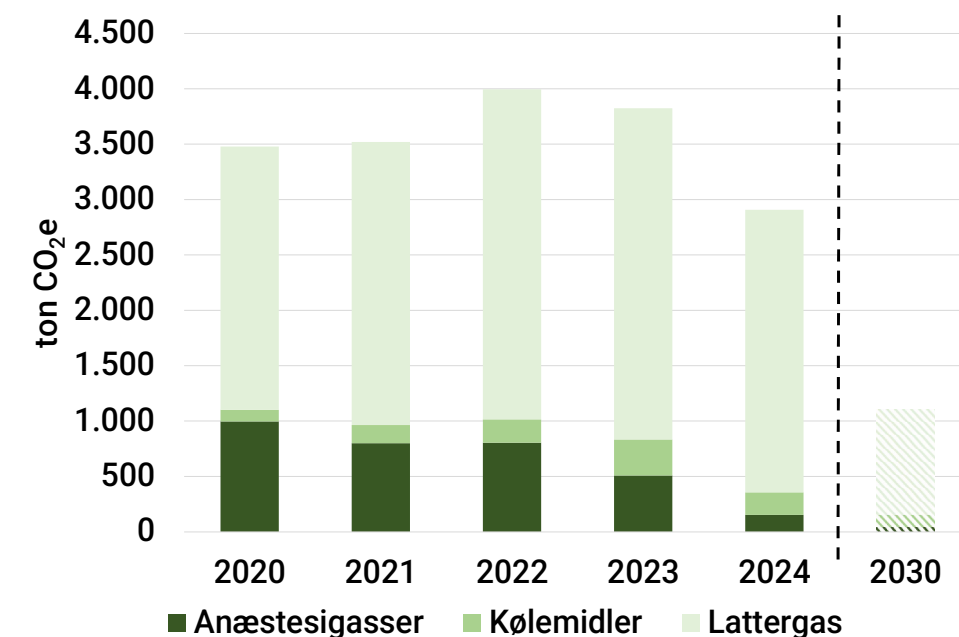
Udover udviklingen i klimaaftrykket for direkte udledning fra forbruget af klimagasser fra 2020 til 2024, er 2030 også medtaget i Figur 6. Klimaaftrykket for 2030 er baseret på målsætningerne i delstrategien "Lægemidler og farmaceutiske produkter", som blev godkendt af regionsrådet den 24. marts 2025. Hvis alle målsætninger fra delstrategien indfries, vil klimaaftrykket fra medicinske gasser og kølemidler reduceres med næsten 70 % sammenlignet med 2020.

Forbruget af desfluran er i 2024 reduceret med over 90 % siden baselineåret og i slutningen af 2024 var gassen helt udfaset i klinikkerne. I stedet anvendes anæstesigassen Sevofluran, der har et klimaaftryk, der er 20 gange lavere end Desfluran. På trods af, at regionen har omlagt størstedelen af forbruget af desfluran til sevofluran, har forbruget af sevofluran været nogenlunde stabilt de seneste år, og ligger endda 20 % lavere i 2024 end i 2020.

Forbruget af lattergas er den primære bidragsyder til klimaaftrykket for Region Syddanmarks direkte udledninger af klimagasser og står for 88 % af den samlede udledning i denne kategori. Forbruget af lattergas er faldet med 15 % i 2024 sammenlignet med 2023, men ligger dog stadig 7 % højere end i baseline året. Regionsrådet i Region Syddanmark har godkendt tre lattergas destructorer i 2024, som skal installeres på Esbjerg Sygehus, Kolding Sygehus og OUH/NYT OUH. De tre lattergas destructorer vil bidrage væsentligt til at reducere klimaaftrykket fra lattergas.

Klimaaftrykket for det samlede forbrug af medicinske gasser, både anæstesigasser og lattergas, er faldet med 20% svarende 670 ton CO₂e. Dette er på trods af at det samlede forbrug af medicinske gasser er steget siden 2020. Reduktionen af CO₂e-belastningen skal derfor primært forklares med reduktionen i forbruget af desfluran.

Figur 5 - Udvikling i klimaaftrykket fra forbruget af klimagasser

Klimaaftrykket fra kølemidler svinger en del hen over årene, hvilket kan skyldes, at anlæggene er blevet ældre og dermed mindre effektive, og at der derfor oftere opstår små lækager fra eksempelvis utætte ventiler. Klimaaftrykket fra kølemidler er faldet med 37 % i 2024 sammenlignet med 2023, men er dog stadig dobbelt så højt som i baselineåret.

Når OUH flytter over på Nyt OUH vil forbruget af kølemidler og dermed klimabelastningen herfra forventeligt falde, da de ældre anlæg på OUH vil udgå og erstattes af et nyere system i de nye bygninger. Systemet forventes at være mere effektivt samt køre på naturlige kølemidler, som har en lavere klimabelastning.

Bæredygtige lægemidler - Målsætning A:

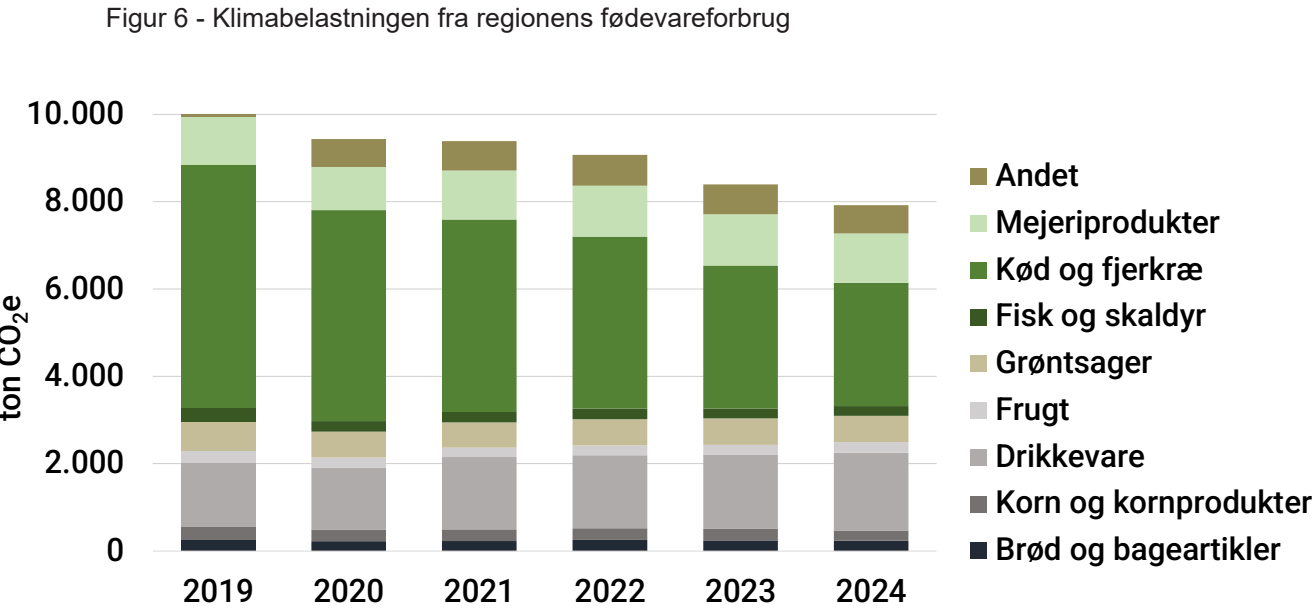
Belastning fra medicinske gasser er reduceret med mindst 70% i 2030

Resultat 2024:
20% reduktion svarende til 670 ton CO₂e

Fødevarer

Klimaaftrykket fra fødevarer dækker over regionens indkøb af fødevarer inkl. frugtordninger, snacks og drikkevarer i forbindelse med forplejning til patienter, ansatte og besøgende.

Det samlede klimaaftryk fra regionens fødevarerforbrug i 2024 var på 7.830 ton CO₂e, hvilket er en reduktion på 13,5 % i forhold til 2020¹. Reduktionen skal ses i sammenhæng med, at det samlede fødevarerforbrug i kg for hele regionen er steget med omkring 10,5 %. Dette skyldes, at selvom indkøbet af fødevarer generelt har været stigende, er det lykkedes at omlægge forbruget til fødevarer med en lavere klimabelastning.

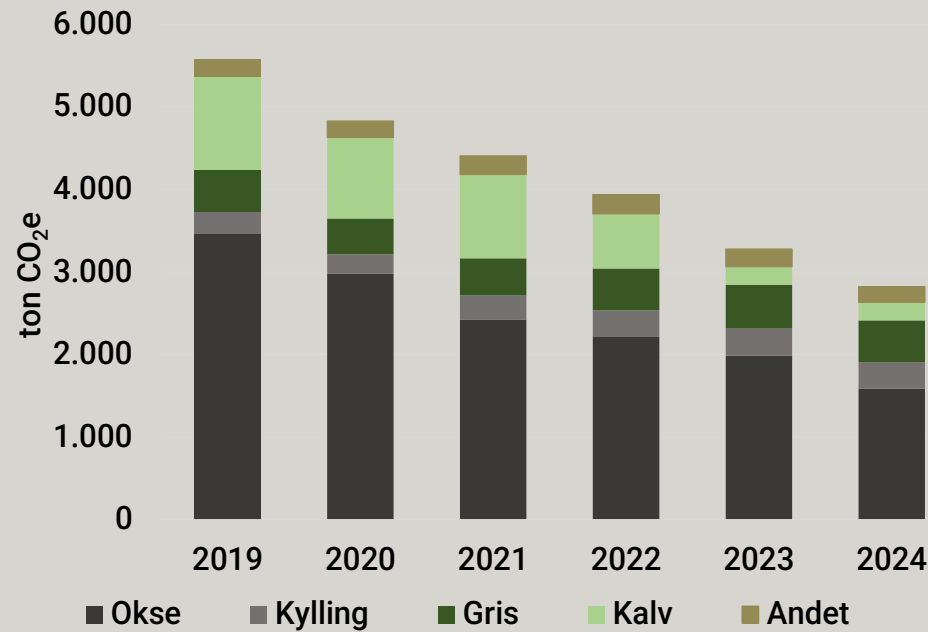

¹ Fødevareberegningerne er baseret på Den Store Klimadatabase fra Concito. Tallene for 2024 er baseret på version 1.2, i stedet for version 1.1 som i 2023. Opdateringen indebærer, at fødevarernes klimaaftryk i gennemsnit er steget. Tallene er opdateret bagudrettet, således, at klimaaftrykket for fødevarer i 2020 er genberegnet til at være 9.249 ton CO₂e, hvilket er en stigning på 9,8 % ift. den tidligere baseline.

Klimabelastningen forbundet med fødevarerforbruget i Region Syddanmark har generelt været faldende siden 2020. Dette skyldes især forbruget af kød og fjerkræ, hvor klimaaftrykket er reduceret med 42 % siden 2020, dette er afspejlet på Figur 7. Nogle af de kategorier, der trækker i den modsatte retning, er Mejeriprodukter og drikkevarer, der er steget med hhv. 14 % og 26 % i 2024 sammenlignet med baselineåret. Kategorien "Andet" består af smagsgivere, krydderier, nødder, frø, planteprodukter, færdigprodukter samt slik og andre sukkervarer.

Hvis man alene kigger på sygehuskøkkenernes ansvarsområde, hvor der særligt aktivt arbejdes med at nedbringe klimabelastningen og omlægge forbruget til mere bæredygtige produkter og fødevarer, er der reduceret med hele 30 % siden baselineåret (dette er ekskl. drikkevarer, samt frugt, kaffe og snacks, der leveres direkte til afdelingerne).

Figur 7 - Klimabelastning fra forbruget af kød og fjerkræ

På Figur 9 kan det ses, at klimaaftrykket for kød og fjerkræ har været faldende siden 2020, især forbruget af oksekød og kalvekød er faldet, hvorimod forbruget af kyllingekød og grisekød er steget en smule siden 2020. Reduktionen på 42 % fra regionens forbrug af kød og fjerkræ, skyldes derfor både en reduktion af forbruget af kød, men også en omlægning til kødtyper med en lavere klimabelastning. Kategorien "andet" består bl.a. af kød fra and, gås, lam, kalkun mm. Samlet set står reduktionen i klimabelastningen fra forbruget af kød og fjerkræ for en reduktion på ca. 2.000 ton CO₂e fra 2020 til 2024, heraf kommer 1.400 ton CO₂e alene fra forbruget af oksekød.

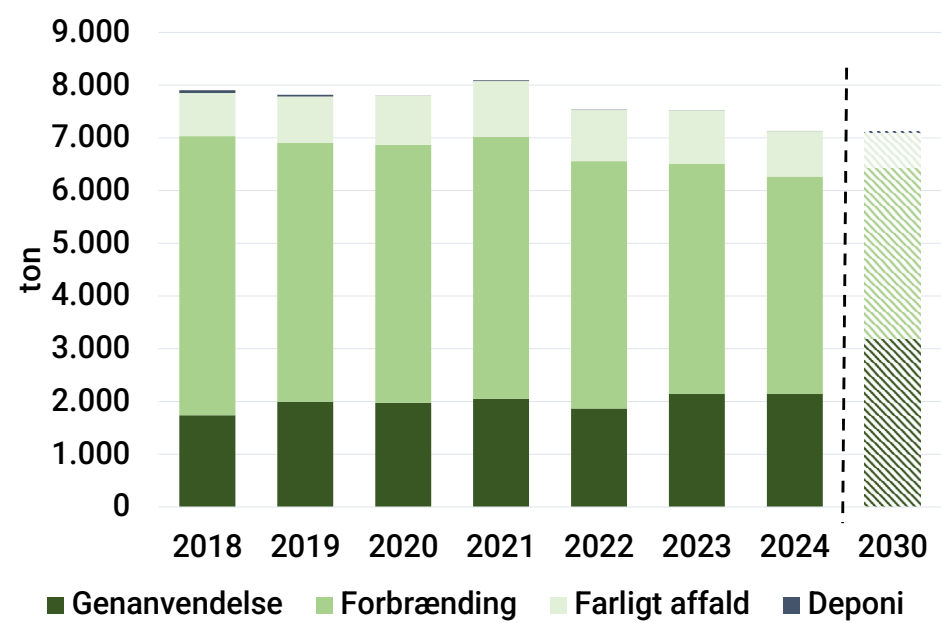
Affald

Regionsrådet har fastlagt en målsætning på affaldsområdet på 10 % reduktion i affaldsmængden i 2030 sammenlignet med 2018 samt 45 % genanvendelse i 2030 ift. 2018.

I 2024 er affaldsmængden faldet med 9,8 % siden 2018 svarende til ca. 774 ton og en reduktion på næsten 5 % sammenlignet med året før. Regionen er således meget tæt på målsætningen om en affaldsreduktion på 10 % i 2030, sammenlignet med 2020. Med den samlede affaldsmængde i 2024, mangler regionen kun en reduktion på yderligere 16 ton affald.

På Figur 8 kan udviklingen i den samlede affaldsmængde i ton ses. Den opgjorte affaldsmængde er eksklusiv socialområdet, da der på nuværende tidspunkt ikke er data tilgængelig for affaldsområdet her. Det er særligt inden for affald til forbrænding, hvor der er sket en reduktion i affaldsmængden. Samtidig med dette er mængden af farligt affald steget siden 2018.

Figur 8 - Samlet affaldsmængde over tid (ton)

Det farlige affald som produceres i regionen består af klinisk risikoaffald, vævsaffald, cytostatika, kemikalier fra bl.a. laboratorieområdet, lyskilder, m.fl. Langt størstedelen af regionens farlige affald er affald bestående af klinisk risikoaffald, vævsaffald og cytostatika (ca. 90 %). Denne type farlige affald bliver behandlet ved særlige forbrændingsanlæg, hvor temperaturen og dermed klimabelastningen er højere end ved almindelige forbrændingsanlæg.

Mængden af genanvendt affald har generelt været stigende siden 2018 samtidig med, at den samlede mængde affald generelt har været faldende. Det betyder, at Region Syddanmark har bevæget sig fra en genanvendelsesprocent på 22 % i 2018 til 30 % i 2024.

Særligt omkring kassation af værnemidler

På baggrund af Covid-19 pandemien, er der blevet lavet en aftale om, at alle regioner skal have et lager af forskellige værnemidler liggende i tilfælde af, at noget lignende skulle ske igen. Det lager skal kunne dække mellem 2-6 måneders forbrug alt efter hvilket produkt, der er tale om. Det drejer sig eksempelvis om produkter som handsker, mundbind, kitler mm. Eftersom der ikke har været et lige så stort forbrug af værnemidler de seneste par år, er en stor del af produkterne på lageret udløbet, hvorefter de er blevet smidt ud. Dette er ikke tideliger blevet taget med i afrapporteringen for grøn omstilling.

Tabel 1 - Kassation af værnemidler fra Region Syddanmarks lager i 2023 og 2024

(tusind stks)	2023	2024
Mundbind		2.500
Undersøgelseshandsker	50	833
Desinfektion	199	5
FFP3	101	
Kitler	26	103
Visir	90	8
Diverse	6	1.102

Kategorien diverse består bl.a. af forskellige typer Covid-19 test samt huer og pipetter mm.

I 2024 har regionen således smidt 4,5 mio. stks forskellige produkter til forbrænding, der udelukkende har ligget på et lager, indtil udløbsdatoen er blevet overskredet. Hvorefter der skal købes nye produkter ind, således at lageret opretholder sin størrelse. Det er tidligere blevet undersøgt, hvorvidt det er muligt at nyttegøre affaldet på anden vis end forbrænding, men det har ikke været muligt.

For at forsøge at minimere spildet af værnemidler fra lageret, bliver der aktivt arbejdet med at forlænge levetiden for forskellige produkter. Især for kitler er det lykkedes at forlænge levetiden. Der er yderligere over 200.000 kitler, der skulle have være sendt til forbrænding i 2024, men som er blevet levetidsforlænget til august 2025, hvor der skal tages stilling til, om kitlerne kan levetidsforlænges yderligere. Der arbejdes på, om der er andre af produkterne, der på samme måde kan levetidsforlænges.

Grøn omstilling 2024
Udarbejdet af Region Syddanmark,
Center for grøn omstilling
Damhaven 12, 7100 Vejle
Tlf. 2498 8383

Region Syddanmark

www.regionyddanmark.dk

